

18.01.2017

Stj/43

§ 43

Den av ledamoten Yrjö Hakanen väckta motionen om efterlevnad av kollektivavtalen vid köp av tjänster som förmedlar assistenter

HEL 2016-003851 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Annikki Thoden, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Yrjö Hakanen väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Yrjö Hakanen och 34 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden när den konkurransutsätter tjänster och sluter upphandlingskontrakt med utsedda tjänsteproducenter ska kräva att de företag och sammanslutningar som producerar tjänster förbinder sig att ovillkorligen efterleva lagstiftningen och de allmänt bindande kollektivavtalen för branschen.

Enligt 22 § 2 mom. i arbetsordningen för stadsfullmäktige ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till ett utlåtande och påpekar att följande är angivet i 2 kap. 7 § 1 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001): "Arbetsgivaren skall iaktta åtminstone det som i ett riksomfattande kollektivavtal som bör anses vara representativt för branschen i fråga (allmänt bindande kollektivavtal) bestäms om de anställningsvillkor och om de arbetsförhållanden som gäller det arbete som arbetstagaren utför eller ett därmed närmast jämförbart arbete." Följande är angivet i 1 § i lagen om fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan (56/2001): "Nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan

fastställer genom sitt beslut huruvida ett riksomfattande kollektivavtal ... är representativt inom sitt tillämpningsområde" (allmänt bindande).

Nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan utfärdade 5.6.2016 (12/2008) ett beslut i frågan om huruvida kollektivavtalet för den privata socialservicebranschen är allmänt bindande. Nämnden fastställer i beslutet att detta kollektivavtal är representativt inom sitt tillämpningsområde på det sätt som avses i 2 kap. 7 § 1 mom. i arbetsavtalslagen och följaktligen allmänt bindande.

Kollektivavtalet för den privata socialservicebranschen är allmänt bindande och ska tillämpas om arbetsgivaren producerar socialservice i företagsform eller som allmännyttig sammanslutning. All service som omfattas av lagen om service och stöd på grund av handikapp, inklusive personlig assistans, är socialservice enligt 14 § 2 mom. i socialvårdslagen (1301/2014).

Enligt 5 § i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan av utomstående arbetskraft (1233/2006) ska beställaren av avtalsparten begära och denne till beställaren lämna bl.a. en redogörelse för vilket kollektivavtal som ska tillämpas på arbetet eller för de centrala anställningsvillkoren. Enligt 9 § är beställaren skyldig att betala en försumelseavgift, om beställaren har försummat utredningsskyldigheten enligt 5 §.

Social- och hälsovårdsverkets enhet handikapparbete granskar alltid i samband med upphandlingar och avtal myndighets- och registeruppgifter som gäller tjänsteproducentens verksamhet. Enheten har kontaktat företag som erbjuder personlig assistans när dessa misstänkts bryta mot det allmänt bindande kollektivavtalet för den privata socialservicebranschen. Företagen har meddelat att de följer detta kollektivavtal, och inga bristfälligheter har upptäckts vid arbetarskyddsinspektioner eller så har bristfälligheterna rättats till efter att en utredning kommit från fackförbunden eller regionförvaltningsverket.

Stadsstyrelsen anser det vara motiverat att staden när den konkurrensutsätter tjänster och sluter upphandlingskontrakt med utsedda tjänsteproducenter kräver att de företag och sammanslutningar som producerar tjänster förbinder sig att ovillkorligen efterleva lagstiftningen och det allmänt bindande kollektivavtalet för branschen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Annikki Thoden, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

18.01.2017

Stj/43

Bilagor

1 Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 30.11.2016 § 332

HEL 2016-003851 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet till stadsfullmäktiges sammanträde 18.1.2017.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Annikki Thoden, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 14.11.2016 § 1005

HEL 2016-003851 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.08.2016 § 178

HEL 2016-003851 T 00 00 03

Lausunto

Postadress

PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että on perusteltua edellyttää palvelujen kilpailuttamisessa ja palvelujen tuottajiksi valittavien hankintasopimuksissa, että palveluja tuottavat yritykset ja yhteisöt sitoutuvat selvästi noudattamaan lainsäädäntöä ja alan yleissitovaa työehtosopimusta.

Työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 7 §:n 1 momentin mukaan työnantajan on noudatettava vähintään valtakunnallisen, asianomaisella alalla edustavana pidettävän työehtosopimuksen (yleissitova työehtosopimus) määräyksiä niistä työsuhteen ehdoista ja työoloista, jotka koskevat työntekijän tekemää tai siihen lähinnä rinnastettavaa työtä. Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetun lain (56/2001) 1 §:n mukaan työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta vahvistaa päätöksellään, onko valtakunnallinen työehtosopimus yleissitova.

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta on antanut päätöksen yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuksen yleissitovuudesta 5.6.2008 (12/2008). Päätöksessä työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta vahvistaa, että yksityistä sosiaalipalvelualaa koskeva työehtosopimus on soveltamisalallaan työsopimuslain 2 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla edustava ja siten yleissitova.

Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimus on yleissitova ja sitä on sovellettava, mikäli työnantaja tuottaa sosiaalipalvelua yritysmuodossa tai yleishyödyllisenä yhteisönä. Kaikki vammaispalvelulain mukaiset palvelut, mukaan lukien henkilökohtainen apu, ovat sosiaalipalveluja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 14 §:n 2 momentin mukaan.

Tilaaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 5 § edellyttää, että tilaaajan on pyydettävä sopimuspuolelta ja tämän on annettava tilaajalle mm. selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista. Saman lain 9 §:n mukaan tilaaja on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos tilaaja on laiminlyönyt 5 §:ssä tarkoitettua selvitysvelvollisuuden.

Sosiaali- ja terveystieteiden vammaistyö tarkastaa aina hankintojen ja sopimusten yhteydessä palveluntuottajan toimintaa koskevat viranomais- ja rekisteritiedot. Vammaistyö on ollut yhteydessä henkilökohtaista apua tarjoaviin yrityksiin, joiden on epäilty rikkovan yleissitovan yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimusta. Yrityksistä on ilmoitettu, että ne noudattavat yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimusta,

18.01.2017

Stj/43

eikä työsuojelutarkastuksissa ole havaittu puutteita tai puutteet on korjattu ammattiliitoista tai aluehallintovirastosta saadun selvityksen jälkeen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asiakkaiden hyvinvointi lisääntyy, kun palvelujen tuottajat soveltavat työntekijöidensä työsuhteissa voimassa olevaa lainsäädäntöä ja yleissitovaa työehtosopimusta. Työlainsäädännön ja yleissitovan työehtosopimuksen noudattaminen edistää työntekijöiden tasapuolista kohtelua ja hyvinvointia."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Merja Piilola, lakimies, puhelin: 310 46496
merja.piilola(a)hel.fi